

Cirkulär nr 5/74

13.3.1974

Till arbetspensionsanstalterna

Ärende: Invalidpensionstagares återinträde
i arbetslivet

På initiativ av arbetskraftsförvaltningen har underhandlingar, i vilka representanter för arbetspensionssystemet deltagit, förts om att utveckla ett förfaringsätt, som skulle uppmuntra invalidpensionstagare att åter söka sig ut i arbetslivet. Under överläggningarnas gång tillsattes en arbetsgrupp med företrädare för Helsingfors arbetskraftsbyrås rådgivningsavdelning, Folkpensionsanstalten och dess rehabiliteringsavdelning, Pensionsskyddscentralen och Försäkringsbranschens Rehabiliteringscentral. Arbetsgruppen hade till uppgift att framkomma med förslag till lösning av hithörande principiella och praktiska problem.

De åtgärder arbetsgruppen föreslår i sitt rehabiliteringsprogram skall betraktas som försöksåtgärder och verksamheten sålunda som försöksverksamhet. Avsikten är, att resultaten av denna rehabiliteringsverksamhet skall tas till granskning efter viss tid.

Pensionsskyddscentralens rekommendation till arbetspensionsanstalterna är därför, att dessa vid sina avgöranden i invalidpensionsärenden beaktar arbetsgruppens förslag. Det föreslagna rehabiliteringsprogrammet har fått arbetsnamnet `f ö r l ä n g t a r b e t s - p l a c e r i n g s p r o g r a m` och det berör endast sådana pensionstagare, för vilka detta program är motiverat, eller med andra ord, det skall inte hindra en normal återgång till arbetslivet och inte heller hindra andra rehabiliteringsåtgärder.

Det förlängda arbetsplaceringsprogrammet berör personer, som via arbetskraftsbyrås rådgivningsavdelning återplaceras i arbetslivet. Avdelningen förverkligar detta program i samarbete med rehabiliterings-

sektionen för Södra-Finlands sjukförsäkringskrets och Försäkringsbranschens Rehabiliteringscentral. Pensionsanstalterna lämnar meddelande om lämpliga rehabiliteringsfall till sina egna rehabiliteringsorgan, och på åtgärder av dessa hänvisas vederbörande personer till rådgivningsavdelningen.

Försöksverksamheten är geografiskt begränsad till att omfatta Helsingfors arbetskraftsdistriktets område.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Matti Uimonen

Pentti Koivisto

Bilaga: Arbetsgruppens promemoria i översättning.

Arbetsgrupp:
Sakari Arvisto (ordf.) Helsingfors arbets-
kraftsdistrikt
Olavi Jyräsalo Folkpensionsanstalten, pen-
sionsavd.
Erkki Luoma-aho Försäkringsbranschens
Rehabiliteringscentral
Aarre Metso Pensionsskyddscentralen
Kaarina Summanen Folkpensionsanstalten,
rehabiliteringsavd.

INVALIDPENSIONSTAGARES ÅTERINTRÄDE I ARBETSLIVET

I folkpensionslagen och i arbetspensionslagarna har för arbetstagare, som blivit arbetsoförmögna, tryggats rätten till invalidpension. För konstaterande av pensionsrätt och för utbetalning av pension finns redan färdiga system. Däremot har för ett underlättande av invalidpensionstagares återinträde i arbetslivet något egentligt arbetsprogram ännu inte utarbetats. Denna brist har redan länge kunnat konstateras i det praktiska rehabiliteringsarbetet. Arbetskraftsmyndigheterna, närmast de som är med om planeringen av yrkesrehabiliteringen för personer med nedsatt arbetsförmåga, och de vid dessa myndigheter verksamma rådgivningsavdelningar, som omhänderhar arbetsplaceringarna, förmår inte särdeles ofta placera arbetssökande invalidpensionstagare, fastän för dessa skulle kunna ordnas för deras arbetsförmåga lämpat arbete. Som en orsak till de misslyckade arbetsplaceringsförsöken i dessa fall har framförts den omständigheten, att vederbörande arbetssökande är rädd för att genast mista sin pension och ser det förenat med vissa svårigheter att på nytt erhålla pension efter en återgång till arbete.

Av denna orsak och därför, att i Södra Finland råder ett kraftigt underskott på arbetskraft, inleddes senaste sommar på initiativ av Helsingfors arbetskraftbyrås rådgivningsavdelning överläggningar med företrädare för arbetspensionssystemet i avsikt att åstadkomma ett program, som skulle uppmuntra invalidpensionstagare att söka sig ut i arbetslivet. Som en följd av de förda underhandlingarna tillsattes ovannämnda arbetsgrupp, vars uppgift var att framkomma med förslag till lösning av ifrågakommande principiella och praktiska problem.

Arbetsgruppen önskar betona, att åtgärderna i det förslag till rehabiliteringsprogram, som i det följande framläggs, skall betraktas som försöksåtgärder och verksamheten sålunda som försöksverksamhet. Arbetsgruppen föreslår, att resultaten av denna verksamhet efter en tid skall tas till granskning.

- Försöksverksamheten begränsas geografiskt till att omfatta Helsingfors arbetskraftsdistrikts område (Nylands län frånräknat Orimattila och Artsjö och medräknat Riihimäki, Loppis och Hausjärvi).
- Verksamheten går under namnet förlängt arbetsplaceringsprogram.
- Det förlängda arbetsplaceringsprogrammet berör endast sådana pensionsstagare, för vilka programmet är motiverat, m.a.o. detta rehabiliteringsprogram får inte hindra en normal återgång till arbetet och inte heller stå i vägen för andra rehabiliteringsåtgärder, om dessa kan anses vara mera ändamålsenliga.
- Utgångspunkten är, att arbetspensionen och folkpensionen utgår under hela arbetsplaceringstiden ända tills individualiserade uppgifter erhållits om arbetets lämplighet och varaktighet.
- Verksamheten baserar sig på arbetskraftspolitiska och rehabiliteringsmässiga synpunkter.

Arbetsgruppen förordar följande åtgärder, medelst vilka för en del invalidpensionstagare bereds möjlighet att pröva på ett återinträde i med beaktande av hälsotillståndet lämpligt arbete.

För att åstadkomma en ändamålsenlig lösning av arbetsplaceringen föreslås att invalidpensionen fortsätter 6 månader oberoende av det ingångna arbetsavtalet. Under denna tid skall utredas, om arbetet är lämpligt och om det kan fortsättas.

Därefter följer en uppföljdstid om 1 år, under vilken tid frågan om pensionens fortsättande eller dess indragande tas till övervägande.

Utbetalningen av arbetspensionen beror, liksom i andra invalidpensionsfall, på arbetsförhållandets art, på den för arbetet erlagda lönen och på rehabiliteringsmässiga synpunkter. Med beaktande av dessa omständigheter kan arbetspensionen under uppföljdstiden erläggas som full pension eller som delpension, eller också helt indras. I de fall, då pensionen indragits eller ändrats till delpension, kan pensionsanstalten på eget initiativ under uppföljdstiden ta ärendet till ny behandling, ifall det visar sig att vederbörande inte reder sig i sitt arbete.

Eventuellt avbrytande eller indragande av den i folkpensionslagen avsedda invaliditetspensionens grunddel samt, skilt för sig, av de inkomstprövade delarna skulle tas till övervägande under den ovannämnda uppföljdstiden. Ifall under denna tid framgår, att vederbörande inte reder sig i sitt arbete, påbörjas utbetalning av folkpensionen på nytt.

Vid pensionsavgörandet efter den 6 månader långa arbetsperioden borde Folkpensionsanstalten och arbetspensionsanstalten sträva till, att pensionsavgörandena blir likartade.

- Det förlängda arbetsplaceringsprogrammet berör endast dem som placeras i arbete via rådgivningsavdelningen.
- Rådgivningsavdelningen förverkligar det förlängda arbetsplaceringsprogrammet i samarbete med rehabiliteringssektionen vid Södra-Finlands sjukförsäkringskrets och Försäkringsbranschens Rehabiliteringscentral. På rådgivningsavdelningen ankommer att svara för att det förlängda arbetsplaceringsprogrammet även rehabiliteringsmässigt sett är ändamålsenligt. Ifall annan rehabiliteringsåtgärd förefaller vara mera meningsfullt, skall rådgivningsavdelningen rådgöra härom med nämnda rehabiliteringsinstanser.
- Verksamheten kan omfatta pensionstagare med tillsvidare eller för viss tid beviljad pension.
- Sedan rådgivningsavdelningen anskaffat arbetsplats meddelar den på blankett I till nämnda rehabiliteringsorgan om att arbetsförhållandet börjat, och på blankett II senast efter 5 månader från det arbetsförhållandet började om fortsatta åtgärder. Också om eventuella ändrin-

gar under uppföljdstiden skall rådgivningsavdelningen informera dessa rehabiliteringsorgan, som i sin tur vidarebefordrar uppgifterna till pensionsanstalterna.

- Det förlängda arbetsplaceringsprogrammets utveckling övervakas av rådgivningsavdelningen. Även arbetsgruppen följer med och övervakar verksamheten under försöksperioden.
- Det förlängda arbetsplaceringsprogrammet tillämpas på en och samma person endast en gång. Om det likväl av rehabiliteringsorsaker undantagsvis kan anses motiverat, kan det förlängda arbetsplaceringsprogrammet tillämpas en gång till på samma person.
- Pensionsanstalterna meddelar om lämpliga rehabiliteringsfall till sina egna rehabiliteringsorgan, och på åtgärder av dessa hänvisas ifrågavarande personer till rådgivningsavdelningen.
- Arbetsgruppen föreslår, att försöksverksamheten skall inledas så snart som möjligt.

